QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 562/2023

Il-Pulizja

Vs

Etienne Ciantar

<u>Illum 13 ta' Frar 2025</u>

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Etienne Ciantar** detenur tal-karta tal-identita Maltija **577482M**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fix-xhur ta' Ottubru 2022 u Jannar 2023 gewwa l-gzejjer Maltin:

1. Naqas li jagħti lil Christina Caruana u/jew lil uliedu s-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata f'kuntratt bhala manteniment ghaliha u/jew uliedha u dana fi zmien hmistax (15)-il jum minn dak il-jum li fih, skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt kellha tithallas dik is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar is-6 ta' Mejju,2024, wara li sernghet il-provi u wara li rat l-artikoli 7(2), 12 u 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ghaddiet in gudikat lill-appellant u sabitu hatı tal-imputazzjoni dedotta kontrih u kkundannatu ghal piena ta' gimgha detenzjoni.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Etienne Ciantar, preżentat fir-reġistru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar it-23 ta' Mejju 2024, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex jogħġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Tikkonferma s-sentenza tal-Ewwel Onorabbli Qorti in kwantu sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontra tiegħu, tikkalibra l-piena kominata ghal wahda iktar ekwa u ġusta ghall-kaz odjern.

L-aggravji huma ċari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

A. Dwar il-Piena Kominata

A.1. II-Mezzi Finanzjarji tal-Appellant

Fl-ewwel lok u ghall-evitar ta' kwalsiasi malintiz, l-appellant huwa konxju mill-fatt li fuq skorta ta' gurisprudenza kopjuża in materja, ubdil fil-mezzi finanzjarjı ta' min huwa obbligat ihallas il-manteniment ma tiggustifikax in-nuqqas tieghu li jotnora tali obbligu. Di fatti, bl-ebda mod l-appellant ma qiegħed iqajjem id-difiża ta' ad impossibilia nemo tentetur iżda sejjer biss igib a konjuzzjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti numru ta' fatturi li fl-umli fehma tiegħu għandhom jimmilitaw favur il-kominar ta' piena iktar miti.

In primis, l-appellant jagħmel accenn ghal dak ritenut mill-Qorti tal-Appell Kriminali' fis-sentenza fl-ismijiet **<u>'Il-Pulizija v. John Debono'</u>** deciza nhar is-27 ta' April 2012, fejn ingħad illi:

"il-fatt li persuna tisfa bla xogħol ma jiskużahiex mill-obbligu tagħha li rwettaq id-digiret tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili... Ir-rimedju li ghandu u li kellu jichu l-appellant kien li jadixxi tempestivament u fi żmien utli lill-Qorti Civili kompetenti biex din, wara li tichu konjizzjoni tal-provi, tipprovdi billi se mai timmodifika l-ordni tal-manteniment." [sottolinejar tal-appellant)

L-appellant ma hux qed jikkontesta' li l-pagament mertu tal-imputazzjoni de quo ma sarx. Xejn affattu. Jinghad pero' li fiz-zmien li huwa ntrabat, tramite d-digriet tal-Qorti Čivili (Sezzjoni Familja) li jhallas ir-retta alimentari de quo, il-qaghda finanzjarja tal-appellant ma baqghetx iżjed sostenibbli.

F'dan l-isfond, l-appellant jagħmel referenza wkoll għal dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Publius Said** fejn ġie ritenut illi:

"L-iskop tal-legislatur meta introduċa din il-kontravvenzjoni fil- Kodici Kriminali fl-1983 kien li ssir pressjoni fuq id-debituri rikalcitrantı sabiex jonoraw l-obbligi taghhom u mhux biss biex timpunixxi l-ksur tal-ordnijiet, digrieti, jew sentenzi tal-Qorti, ordnijiet illi ghandhom dejjem jigu osservati skrupolozament, jew il-ksur ta' stipulazzjonijiet kontrattwali bejn il-konjugi."

Jekk ghall-grazzja tal-argoment u ghall-grazzja tal-argument biss dina l-Onorabbli Qorti jghogobha tikkonferma is-sentenza appellata fl-intier tagħha u kwindi l-appellant jispicca inkarċerat, tkun il-parte-civile stess li tigi pprivata milli tirċievi 1-manteniment u għalhekk l-iskop originali ta' din id-disposizzjoni legali certament ma jkunx qieghed jintlahaq.

Di piu, fis-sentenza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija v. Anthony Azzopardi',</u>** deċiża nhar is- 26 ta' Settembru 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali' gie ritenut li in vista ta' dak deċiż fis-sentenza Il-Pulizija v. Publius Said', il-Qorti rriformat is-sentenza appellata, rrevokata in kwantu kkundannat lill-appellant ghal xahar prigunerija u minflok kkundannatu ghall-hlas ta' ammenda fl-ammont ta' €58.23, liema somma tıgı kkonvertita fhamest (5) ijiem detenzjoni jekk ma tithallasx minnufih.

Fl-ahhar nett, ghandha wkoll ssir referenza ghas-sentenza **<u>Il-Pulizija v. Jonathan Attard</u>**' datata 26 ta' Mejju 2016, fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali' iddecidiet illi:

> *"... ghalkemm l-ewwel Qorti gustament għaddiet sabiex tinfliggi piena karcerarja, madanakollu minhabba li l-appellant qieghed thallas dak dovut minnu huwa bil-wisq evidenti illi jekk l-appellant jispiċċa inkarcerat u għalhekk mingħajr introjtu, l-parti leża ser tigi ipprivata milli tirċievi 1-manteniment lilha dovut u ghalhekk is-sanzjonijiet tal-ligi ma tkunux qed jilhqu l-effett mixtieq. Għalhekk indubbjament f' dan il-każ hemm lok ghal temperament fil-piena."*

Ghalhekk, fid-dawl tal-premess kollu, l-appellant jemmen bis-shih li piena karcerja ma hix wahda idoneja fic-cirkostanzı stante li b'dan il-mod il-qagħda finanzjarja tieghu ser tkompli taggrava ruhha bil-konsegwenza li l-parte-civile ser iddum izjed ma tithallas.

A.2. Ir-Reat Kontinwat

L-appellant, kontestwalment ma' dan l-umli rikors ta' appell, qiegħed jippreżenta wkoll tliet (3) rikorsi ta' appell ohra li kollha kemm huma jikkoncernaw il-ksur tal-istess kontravvenzjoni ossia dik kontemplata fl-artikoli 338(z) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta'

Malta b'dana illi l-uniku differenza hija d-data meta l-appellant kkommetta tali kontravvenzjoni.

Di fatti, filwaqt li l-appell odjern limitatament jikkonċerna xahar specifiku tas-sena 2023, il-bqija tal-kawżi li lkoll kemm huma gew decizi mill-Ewwel Onorabbli Qorti fl-istess jum kontestwalment ma' din il-kawża, rispettivament jikkonċernaw ksur tal-artikolu 338(z) ghal xi xhur differenti.

Minkejja li tali reati jikkonċernaw il-ksur tal-istess disposizzjoni tal-ligi f'diversi xhur differenti, il-Prosekuzzjoni iddeċidiet li tistitwixxi erba' (4) kawżi separati fil- konfront tal-appellant u dana minflok sempliciment inkorporat l-infrazzjonijiet kollha fkawża wahda u dana bil-konsegwenza li pprekludietu mill-benefiċċju tal- artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li testwalment jistipula:

> "18. Meta d-diversi atti maghmulin mill-hati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess disposizzjoni tal-liġi, u jkunu gew magħmula b'riżoluzzjoni wahda, dawn l-atti jitqiesu bhala reat wiehed, imsejjah reat kontinwat, iżda l-piena tista' tizdied minn grad sa żewġ gradi."

Fid-dawl tas-su espost, l-appellant jagħmel referenza ghal dak deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali' nhar it-3 ta' Novembru 1995 fil-kawza fl-ismijtet **'Il-Pulizija v. Joseph Galea**' fejn il-Qorti rriteniet illi:

> *"...jekk il-Prosekuzzjoni ma tkunx ikkontemplat id-diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat u gabithom kollha fl-istess kawża bhala reat kontinwat, il-Qorti necessarjament trid taghti sentenza separata f'kull każ ossia għal kull infrazzjoni jew ghall-*

infrazzjonijiet migjuba f'dik il-kawża. Jista' jagħti l-kaz li l-prosekuzzjoni jkollha d dubbji tagħha jekk hemmx ir "risoluzzjoni wahda" kkontemplata fl- artikolu 18. Jista' jaghti l-każ ukoll li l-prosekuzzjoni f'dan il-kaz, il- Pulizija Eżekuttiva, tkun agixxiet tempestivament u mal-ewwel infrazzjoni ressqet lil dak li jkun; f'dan il-każ wiehed ma jistax jippretendi li l-Pulizija għandha toqghod tistenna biex tara jekk il- persuna li tkun ma tikkommettix reat ichor in forza tar-risoluzzjoni wahda li tkun precedentement iffurmat biex b'hekk fl-ahhar tressqu akkuzat bl-infrazzjonijiet kollha bhala reat kontinwat. Mill-banda l- ohra l-Pulizija m'ghandhiex tispezzetta d-diversi atti fdiversi kawżi." (sottolinear tal-appellant).

Ghalkemm l-appellant jifhem u japprezza li dina l-Onorabbli Qorti qua Qorti tal-Appell ma ghandhiex is-setgha li tordna li l-erba' (4) proċessi u/jew sentenzi gia moghtija jigu inkorporati fi proċess jew fsentenza wahda, madanakollu, fuq skorta ta' tagħlim gurisprudenzjali in materja, fcirkostanzi fejn il-gudikant jidhırlu li diversi infrazzjonijiet fkawżi separatı kellhom jiġu maqgħuda mill-Prosekuzzjoni u konsegwentament trattati bhala reat kontinwat f'kawza unika, il-Qorti ghandha tiehu dan in konsiderazzjoni ai fini ta' kalibrar tal-piena.

Di fatti, fis-sentenza supra citata, ossia dik fl-ismijiet **'Il-Pulizija v. Joseph Galea'**, il-Qorti tal-Appell Kriminali sahhqet illi:

"L-uniku rimedju li tipprospetta l-ligı hu li jekk il-Qorti (li tista' tkun anke l-Qorti ta' Prim' Istanza) tara li d-diversi infrazzjonijiet fkawżi separati kellhom jigu ttrattati bhala reat kontinwat fkawża wahda, il- Qorti għandha timmodera u tadegwa l-piena ghac-cirkostanzı."

F'dan l-isfond, l-appellant ma jistax ma jagħmilx ukoll referenza għas-sentenza deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Lulju 2009 fl-ismijiet **'IL Pulizija v. Carmelo Innorcia'**, fejn il-Qorti, rinfaċċjata b'sitwazzjoni simili, wara li rat li kien iktar xieraq li kieku l-appellant f'dawk il-proċeduri tressaq f'kawża wahda fuq reati li huwa kkommetta fuq medda ta' xahrejn, ddeċidiet bil-mod segwenti:

> *"Fil-każ odjern din il-Qorti hi tal-fehma li kien ikun opportun li l- appellant jitressaq Pkawża wahda fuq ir-reati ta' Settembru kif ukoll dawk ta' Ottubru u għalhekk huwa ġust li jkun hemm ftit moderazzjoni fil-piena..*
>
> *Tiddeċiedi billi tilqa' l-appell, tirriforma s-sentenza appellata, tirrevokaha in kwantu kkundannat lill-appellant ghal prigunerija ghal perijodu ta' erba' snin u minflok tikkundannah ghal prigunerija ghal perijodu ta' tliet snin u tliet xhur u tikkonfermaha fil-bqija." [sottolinejar tal-appellant].*

Kwindi, stante li dan l-appell flimkien mat-tlicta (3) l-ohra li ser jigu ntavolati mieghu jikkonċernaw ksur tal-istess kontravvenzjoni fuq medda xhur differenti, kif ukoll fid-dawl tal-fatt li l-appellant gie arbitrarjament prekluż mill- Prosekuzzjoni milli jibbenefika minn dak dispost fl-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal- Liġijiet ta' Malta, hija l-umli fehma tieghu li l-piena fuqu nflitta għandha tiġi varjata sabiex tirrifletti ċ-ċirkostanzi li jsawwru l-każ odjern.

Semghet il-partijiet jitrattaw waqt is-seduta tas-16 ta' Jannar 2025.

Ikkunsidrat:

Illi l-appellant jillanja s-sentenza appellata b'diversi gramai inkluz li l-piena erogata mill-ewwel Qorti hija wahda eccessiva u jressaq diversi ragunijiet ghala kellha tinghata piena aktar miti;

Illi tajjeb li jkun osservat *in primis* illi l-ewwel Qorti kkominat piena li hija fil-parametri ghar-reat li dwaru l-imputat instab hati u kif kostantement deciz minn din il-Qorti, ma huwiex normali li tkun disturbata d-diskrezzjoni ezercitata mill-ewwel Qorti fil-kominazzjoni tal-piena sakemm ma jkun hemm xejn x'juri li din kellha tkun anqas jew aktar minn dik erogata. Irid jinghad, izda, illi f'kawzi ta' mertu konsimili, l-ghan tal-legislatur ikun milhuq meta l-imputat jottempera ruhu mal-ordni tal-Qorti jew mal-obbligu kontrattwali tieghu li jhallas dak il-manteniment li hu intiz ghall-ghixien tal-ulied jew tal-parti civile. U f'dan ir-rigward ta' spiss issir eccezzjoni u hekk ser isir f'dawn.

Illi fil-proceduri li nstemghu quddiem din l-Onorabbli Qorti u appuntu nhar is-16 ta' Jannar 2025 l-parte civile u cioe' Christina Ciantar iddikjarat li irceviet l-flus dovut lilha bhala manteniment in konnessjonui ma' din il-kawza u m'ghandhiex aktar pretensjoni fil-konfront tal-appellant fir-rigward din il-kawza.

Hija ħaġa tajba li ntlaħaq arranġament bejn il-partijiet dwar il-manteniment li kien dovut u fiċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ kif żviluppaw din il-Qorti tara li piena ta' detenzjoni ma tiswa xejn lil ħadd, la lis-soċjeta' li sentenza restrittiva tal-liberta għaliha dejjem okkażżjoni ta' swied il-qalb, la lill-amministrazzjoni tal-ġustizzja, li ma għandha xejn x'tigwadanja iżjed darba li l-ordni tal-Qorti ġiet issa esegwita, la jista' jkollha xi effett riformatur in kwantu li s-sitwazzjoni ta' bejn l-appellant u martu ġiet riżolta f'din il-kawza, u ċertament anqas ma hi ndikata bħala mezz ta' deterrent ġenerali peress li tali piena tista' sservi biss sabiex iġġarraf mill-ġdid l-ftehim milquh bejn il-partijiet.

B'dana kollu, l-Qorti ma hix bi ħsiebha tinkoraġixxi l-għemil tal-appellant billi min ikun fil-pożizzjoni tiegħu jaħseb li jkun jista' jinjora l-ordni tal-Qorti u jonqos mill-obbligi tiegħu tal-ħlas ta' manteniment bl-isperanza li eventwalment il-vertenzi bejnu u martu jiġu riżolti bonarjament waqt li fil-frattemp martu u wliedu jibqgħu bla ħlas ta' manteniment.

Għalhekk, filwaqt li din il-Qorti ser tħassar il-piena ta' detenzjoni imposta mill-ewwel Qorti sejra timponi piena pekunjarja bħala waħda l-aktar indikata għaċ-ċirkostanzi waqt li tieħu kon tukoll tal- fatt li kull nuqqas ta'pagament ta' rata ta'manteniment

jikkostitwixxi reat separatu fil-każ odjern jirriżulta li kien hemm mhux anqas minn tlett nuqqasjiet ta'pagament.

Issa minkejja li mil-fedina penali tieghu l-appellant ma jistghax jitqies li huwa *a first time offender*, dik il-parti tas-sentenza erogabbli l-piena timmerita li tkun varjata u dan b'eccezzjoni ghall-principju mghoddi in rassenja li din il-Qorti ma tbiddilx il-piena imposta mill-ewwel Qorti jekk taqa' fil-parametri tal-ligi.

Għall-motivi premessi l-Qorti tilqa' l-appell tal-appellant Etienne Ciantar billi tħassar is-sentenza appellata fejn kkundannat lill istess appellant gimghatejn detenzjoni u minflokk tikkundannah għall-ħlas ta' ammenda komplessiva fl-ammont ta' mitt euro (€100) u tikkonfermha fil-bqija.

Il-Qorti tordna lill-appellant Etienne Ciantar jħallas l-ammenda imposta fuqu b'din is-sentenza ratalment bir-rata ta' hamsa u ghoxrin euro (€25) fix-xahar, bl-ewwel rata pagabbli llum, b'dan li fin-nuqqas ta' pagament anki ta' rata mensili waħda l-ammont kollu li jkun għadu dovut isir pagabbli minnufih.

Dr Consuelo Scerri Herrea

Imhallef

Maria Grech

Deputat Registratur